

România are aproape un sfert din mamele minore din Uniunea Europeană. Sub 2% din acestea beneficiază de servicii publice de asistență socială (Cercetare Salvați Copiii)

București, 7 iulie 2020: Aproape un sfert (23%) dintre mamele sub 18 ani din Uniunea Europeană trăiesc în România, țară care ocupă primul loc la acest capitol, în rândul statelor membre: datele Eurostat arată că numai în 2018, 8.621 de fete au devenit mame înainte de vârsta majoratului (10-17 ani), iar 725 dintre ele s-au aflat în această situație înainte de a împlini 15 ani. Situația este cu atât mai critică, cu cât mai puțin de două procente dintre acestea spun că au interacționat cu serviciile publice de asistență socială, potrivit unei anchete sociologice realizate de Salvați Copiii România.

Analiza privind condițiile de viață, locuire și stare de sănătate a gravidelor, copiilor și mamelor cu copii sub 5 ani din mediul rural, realizată sub forma unei anchete sociologice și lansată în 7 iulie, în cadrul dezbaterii organizate de Salvați Copiii România și Administrația Prezidențială, relevă câteva aspecte cronice și cu repercusiuni sociale. Astfel:

- ! Sub 2 procente dintre mamele minore spun că au interacționat cu serviciile publice de asistență socială.
- ! 83% dintre mamele minore nu mai frecventau școala la momentul completării chestionarului. Dintre acestea, 64% abandonaseră școala înainte de sarcină.
- ! Aproximativ 20% dintre gravidele și mamele minore afirmă că locuiesc în gospodăria de proveniență a partenerului, însă sub 2 procente dintre acestea sunt căsătorite legal.
- ! Aproape 70% dintre respondenți afirmă că locuiesc într-o casă cu cel mult două camere.
- ! La nivelul întregului eșantion, doar 1/3 dintre respondenți afirmă că au grup sanitar în locuință, procentul fiind semnificativ mai scăzut în cazul gospodăriilor cu mame minore.
- ! Vârsta tatălului, la nașterea copilului, în cazul mamelor minore este în medie cu aproximativ 5 ani mai ridicată, de 20.6 ani, cu valori cuprinse între 14 și 39 de ani. În valori procentuale, tatăl este el însuși minor în doar aproximativ 10% din cazuri.

”Fenomenul mamelor minore s-a cronicizat în România de-a lungul anilor, cu consecințe care privesc atât siguranța și bunăstarea celor doi copii – mama adolescentă și nou-născutul, cât și societatea în ansamblul ei.

Statutul social vulnerabil al acestor mame este moștenit de copiii lor și suntem în fața unui cerc vicios pe care nu îl putem depăși fără politici publice focusate și cât mai concrete”, a explicat Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv al Organizației Salvați Copiii România.

Rezultatele discuțiilor din cadrul mesei rotunde din 7 iulie vor fundamenta un set de măsuri pentru îmbunătățirea sănătății gravidelor, mamelor și copiilor la nivelul zonelor rurale defavorizate, precum și îmbunătățirea sistemului de sănătate destinat îngrijirii nou-născuților prematuri.

“Prevenirea maternității timpurii și a consecințelor asociate implică atât acces la informare, inclusiv prin intermediul disciplinei Educație pentru Sănătate, cât și îmbunătățirea accesului la servicii medicale, cu precădere în zonele rurale.

*Avem nevoie de sinergia tuturor actorilor cu responsabilitate, de politici coerente, sustenabile și fundamentate pe dovezi pentru reducerea decalajelor înregistrate de țara noastră, pentru îmbunătățirea vieții copilelor condamnate la o maturizare bruscă și schimbarea destinului nou-născuților”, a declarat **Dr. Diana Loreta Păun, Consilier Prezidențial, Departamentul Sănătate Publică.***

Organizația Salvați Copiii România, susținută de specialiști locali (medici de familie, asistenți sociali, mediatori sanitari), lucrează pentru îmbunătățirea stării de sănătate a mamelor și copiilor cu vârsta sub 5 ani, din **59 de comunități rurale dezavantajate** din țară.

Astfel, prin dezvoltarea unui model integrat de intervenție comunitară, un număr de **46.595 de gravide, mame tinere și copii** au beneficiat de susținerea Salvați Copiii. Anual, organizația oferă sprijin pentru 7.500 de beneficiari din 42 de comunități defavorizate, dintre care 2.500 copii 0-5 ani, 2.000 mame tinere (133 sub 18 ani), 500 de gravide (90 sub 18 ani) și 2.500 de adolescenți și părinți.

CONTEXT

Potrivit datelor semidefinite publicate de Institutul Național de Statistică (INS), pentru anul 2019, aproape 10% (9.44%) din totalul nașterilor a provenit din rândul adolescentelor. În cifre absolute, este vorba despre 700 de nașteri la minore sub 15 ani și de 16.831 de nașteri la adolescentele cu vârste între 15-19 ani.

Prin comparație, state ca Danemarca, Slovenia și Luxemburg înregistrează sub 50 de nașteri anual la mame sub 18 ani. Există și trei țări europene - Finlanda, Danemarca și Olanda - în care nicio fată sub 15 ani nu a devenit mamă în anul 2018¹.

Dincolo de vulnerabilitățile sociale, problema mamelor minore are consecințe pe termen lung atât asupra mamei, cât și asupra copilului, de la cele medicale – prematuritatea și problemele asociate – până la cele psiho-sociale.

În România, rata mortalității infantile a fost de 6,2 la mie de născuți vii în 2019 (date temporare, INS), aproape dublă față de media Uniunii Europene (3,5 la mie).

Potrivit datelor provizorii INS pentru anul 2019, cele mai mari rate ale mortalității infantile (la mie de copii născuți vii) s-au înregistrat în județele:

¹ Date Eurostat

- Tulcea - 15.6%
- Mehedinți – 11.7%
- Constanța – 9.5%
- Vrancea – 9.3%
- Mureș – 9%

O treime dintre decesele copiilor sub un an pot fi prevenite prin dezvoltarea de programe suport pentru mame și copii și prin dotarea maternităților și secțiilor de nou-născuți cu echipamente medicale performante.

În nouă ani de campanie, Salvați Copiii a dotat 96 de maternități, în 41 de județe ale țării, cu 630 de echipamente medicale, pentru salvarea a 72.000 de prematuri.

FIȘĂ TEHNICĂ – SONDAJ DE OPINIE:

- **Metoda de culegere a datelor:** Față în față la domiciliul subiecților.
- **Grupuri țintă:** Beneficiari ai programelor Salvați Copiii.
- **Eșantionare:** Eșantion neprobabilistic, pe cote, după: statusul de gravidă sau mamă a unui copil cu vârsta sub 5 ani, gravide sub și peste 18 ani, surse de venit ale gospodăriei, mediul de rezidență (rural).
- **Mărimea eșantionului:** 1.122 de persoane, dintre care 136 de mame sau persoane gravide cu vârsta sub 18 ani.
- **Analiza datelor:** Procedee specifice statisticii descriptive sau inferențiale.
- **Perioada de culegere a datelor:** noiembrie 2019 – ianuarie 2020.

Pentru mai multe informații, **persoana de contact** este: Silvia Burcea, coordonator proiect, tel: 0740.590.726, email: silvia.burcea@salvaticopiii.ro.

Despre Organizația Salvați Copiii: 30 de ani

De 30 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societatea și autoritatea publică, în beneficiul copilului.

În trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului.

Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg.

În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați

și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. În cei 30 de ani de activitate, peste 2.200.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.

Despre Departamentul Sănătate Publică, Administrația Prezidențială

Prevenția constituie piatra de temelie a viziunii Președintelui României asupra sistemului de sănătate, iar subiectul maternității timpurii se încadrează în amplul proiect al Departamentului Sănătate Publică din cadrul Administrației Prezidențiale, acela de promovare a prevenției și a educației pentru sănătate.

Țara noastră înregistrează deficiențe majore în ceea ce privește sănătatea mamei și a nou-născutului, probleme pe care celelalte state membre UE le-au soluționat, reducerea decalajelor fiind prioritară. Accesul limitat la servicii de asistență medicală, dar și la informare privind planningul familial și la educație sexuală conduc la statisticile nefaste: numărul foarte mare de mame adolescente, rata ridicată a mortalității infantile și materne, rata ridicată a avorturilor, cu precădere în mediul rural.

Informarea, încă de la cele mai fragede vârste, desfășurată atât în cadrul formal, al școlii, prin intermediul disciplinei educație pentru sănătate, cât și în familie ori în comunitate, asupra riscurilor aduse de o sarcină nedorită și asupra modalităților de evitare a acesteia, este fundamentală în prevenirea maternității timpurii și a consecințelor asociate.